

Sprawozdanie

Komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego, tycaącego się krajowej szkoły średniej gospodarstwa lasowego.

Wysoki Sejmie!

Jakkolwiek sprawozdanie Wydziału krajowego na wstępie wyraża ubolewanie nad nieznacznym zresztą ubytkiem ilości uczniów w szkole lasowej, to jednak powody tego ubytku, przytoczone w dalszym ciągu tego sprawozdania i ogólny pogląd na stan obecny szkoły nie są tego rodzaju, by miały budzić obawy o przyszłość tego zakładu.

Przyczyną zmniejszenia się liczby uczniów w roku ubiegłym był fakt, iż wstępne egzamina bardzo ściśle przeprowadzano, pragnąc — i to bardzo słusznie — zapewnić szkole w uczniach, przyjętych na rok pierwszy, rzeczywiście uzdolnionych, do podłożania tym zadaniom, jakich szkoła od uczniów swych wymagać musi. Ścisłości dalej przestrzegano przy egzaminach kursowych i rocznych, z powodu której także kilku uczniów szkołę opuściło. Ten powód ubytku uczniów świadczy tylko o sumienności kierownictwa zakładu i ręczy, że mniejszą wprawdzie ilość, ale wytrawniejszych pracowników krajowi szkoła przysporzy.

Drugą przyczyną i to główną, ubytku uczniów, jest to, że pomimo zdania z dobrym postępem, po trzech latach nauki, końcowego egzaminu, uczniowie z trudnością znajdują zajęcie, odpowiednie ich wykształceniu, a co najgorzej wpływa to, że w służbie rządowej na równi są traktowani z uczniami, którzy ukończyli rządową szkołę dla kandydatów na leśniczych w Bolechowie, jakkolwiek szkoła ta przyjmuje uczniów z świadectwem skończenia tylko szkoły ludowej, a kształci ich zaledwo 11 miesięcy. Ukończeni uczniowie szkoły lasowej, podobnie jak uczniowie wspomnianej szkoły rządowej otrzymać mogą, po złożeniu egzaminu rządowego, dla samoistnych leśniczych przepisane, tylko podrzędne stanowisko leśniczych, nie dające widoku awansu i zużytkowania wiadomości, w szkole nabytych. Wobec tych stosunków nie dziw, że młodzież się zniechęca i szuka innych karier. Wynik to obecnie obowiązujących przepisów o kwalifikacjach, których Rząd wymaga od kandydatów, zgłaszających się do egzaminu państwowego, na c. k. Zarządców lasowych, przepisów, które nie dopuszczają uczniów szkół fachowych średnich do składania tego egzaminu. Komisja gospodarstwa krajowego nie sądzi, by odpowiadało interesom dobrze zrozumianym państwowej służbie leśnej w naszym kraju utrzymanie nadal tych przepisów, uniemożliwiającychu boższej młodzieży naszej, niemającej możliwości ukończenia

akademii rolniczej (Hochschule für Bodenkultur) w Wiedniu, składania egzaminów, któreby dawały jej kwalifikacje do zajęcia średnich stanowisk w tej służbie.

Otwarcie tych licznych miejsc wpłynęłoby na przybytek uczniów w szkole lasowej, dając zapewnienie losu licznemu zastępowi młodzieży. Dążyć więc koniecznie należy do skłonienia Rządu do tego, aby ci uczniowie szkoły leśnej, którzy:

- a) złożyli egzamin dojrzałości gimnazjalny lub realny,
- b) ukończyli szkołę, zdając egzamin ogólny z dobrym postępem,

c) odbyli rok praktyki leśniczej przed wstąpieniem do szkoły, dopuszczani byli do egzaminów praktycznych, przepisanych dla c. k. Zarządców i żeby te egzamina odbywały się dla nich nie w Wiedniu, ale we Lwowie.

W interesu kraju i szkoły, przy dobrej woli Rządu, dałaby się ta trudność z łatwością usunąć.

Wydany przez Wydział krajowy zbiór przepisów, obowiązujących uczniów szkoły leśnej nie wątpliwie przy ścisłym wykonaniu wpłynie zbawiennie na utrzymanie ładu i porządku, tak potrzebnego dla powagi i rozwoju szkoły i dla dobra uczniów.

Dalej Komisya gospodarstwa krajowego najzupełniej się zgadza z całym ustępem sprawozdania Wydziału krajowego, tycaącego się sprawy reorganizacji ustroju nauczycielskiego, zwinienia kilku docentur i powiększenia natomiast etatu o jedną posadę nauczyciela-adjunkta, widząc w tych zmianach rękojmię jednolitości nauki i zachowania planu, szkole nakreślonego.

W warunkach przyjęcia uczniów do szkoły leśnej (Alegat 1. §. 6.) nie umieszczono obecnie dawniej wymaganej rocznej praktyki przygotowawczej w lesie pod dozorem egzaminowanego leśniczego.

Komisya gospodarstwa krajowego jest zdania, że i nadal ten warunek przyjęcia utrzymać należy, gdyż nie bez ważnych powodów upatruje w tej przygotowawczej praktyce konieczne i skuteczne wdrożenie młodego człowieka, z ław szkolnych wychodzącego, właśnie do nauki leśnictwa.

Tak do tej praktyki jak i do częstych wycieczek w lasy pod kierownictwem profesorów, również jak i do praktyk wakacyjnych kom. Gosp. krajowego wielką przywiązuje wagę. Wypada tu jeszcze powtórzyć żądanie, w zeszłorocznym sprawozdaniu Komisji wyrażone, ażeby Wydział krajowy polecił wyznaczyć w lesie Winnickim obszar około dwóch morgów na szkółkę i doświadczenia leśnicze, próbne uprawy drzew obcych i t. p. oraz aby w temże miejscu postawiono małe schronisko, mające służyć w razach słyoty. — Zarząd lasów Winnickich powinien dać szkole w odpisie plan gospodarczy, oraz ułatwiać uczniom obeznanie się z całą manipulacją kancelaryjną leśną, warunkami sprzedaży trzebieży i t. d.

Przy zwiedzaniu gmachu szkolnego sama z siebie nasuwa się uwaga, raz, że potrzebuje pewnego rozszerzenia zwłaszcza dla bardzo już ciasnego i niewystarczającego pomieszczenia dla wzrastających zbiorów i biblioteki, powtóre, że budynek jest bez opieki, gdyż w nim nikt nie mieszka. Wypadałoby więc przy pewnem rozszerzeniu samego gmachu urządzić w nim mieszkanie dla dozorczy, który obecnie mieszka w oddalonym znacznie budynku przy ulicy Zyblikiewicza, a który to budynek bardzo już w złym stanie, Magistrat, przy regulacji ulicy św. Marka, znieść zapewne w krótkim czasie poleci.

W bieżącym roku należałoby wykonać plan i kosztorys tej budowli w koniecznych, ale skromnych rozmiarach.

Opierając się na powyższem sprawozdaniu Komisya gospodarstwa krajowego przedkłada następujące wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o szkole średniej gospodarstwa lasowego we Lwowie.

2) Sejm powiększa etat stałych nauczycieli szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, ustanowiony uchwałą z dnia 16. maja 1893. roku o jedną systemizowaną posadę nauczyciela-adjunkta z płacą 1000 fl. rocznie i 300 fl. dodatku aktywalnego (na pomieszkowanie) tudzież z prawem do pięciu dodatków pięcioletnich po 150 fl. każdy.

3) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przepisy, obowiązujące co do kwalifikacji, wymaganych do egzaminu na c. k. Zarządców lasowych, zmienił w tym kierunku, by ukończeni uczniowie krajowej szkoły gospodarstwa lasowego mogli być dopuszczani do składania tego egzaminu i mieli możliwość składania go nie w Wiedniu, ale we Lwowie.

Lwów dnia 5. lutego 1897.

Przewodniczący
Polanowski

Sprawozdawca
Zamoyski.

